

VOLKSBELANG

Jaargang 129 - nummer 1 - januari 2008 - maandblad

Karel De Gucht over de interim-regering:

“Toezien op liberaal gehalte”

“We zullen nauwlettend toezien op het liberale gehalte van deze regering en de volgende. We stappen ook na 23 maart niet in een tripartite aan Vlaamse kant, want het is duidelijk dat Vlaanderen zich daar tegen heeft verzet op 10 juni. Wij offeren ons programma niet op om CD&V/N-VA gezichtsverlies te besparen. We zullen geen slechte liberalen worden om als goede Vlamingen bestempeld te worden.”

Deze niet mis te verstane boodschap gaf minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht mee aan het LVV als gastspreker op de traditionele nieuwjaarsreceptie. De Gucht liet in zijn gekende stijl zijn licht schijnen op de voorbije politieke crisismaanden en de installatie van de nieuwe interim-regering. Hij haalde tevens zwaar uit naar de verantwoordelijkheid van CD&V/N-VA: “Het kartel CD&V/N-VA doet me soms denken aan Oliver en Hardy (de dikke en de dunne, nvdv.), waarvan de ene zich bij het aanschouwen van de onoverzichtelijke puinhoop die ze samen veroorzaakt hebben altijd in het haar krabt en de andere toebijt: “Here’s another fine mess you’ve gotten me into”, al zijn de persoonlijke kenmerken bij de kartel-kopmannen net omgekeerd dan bij Oliver en Hardy”...

B.C.

Lees blz. 6, 7 en 8.

ACTUEEL

Liberales en LVV herschrijven Manifest van Oxford

/4

BOEKEN

Bart Plouvier zet voet aan wal

/11

OPINIE

Patrick Dewael: waarom een federale kieskring?

/12

Het realisme van De Gucht

Karel De Gucht is geen man van de omfloerste taal. Dat wordt hem in de Wetstraat niet altijd in dank afgenomen. Maar één ding weet je met De Gucht wel: hij zegt wat velen denken. Zoals tijdens zijn nieuwjaarstoespraak voor het Liberaal Vlaams Verbond. Het staat nu wel vast dat de formatie van Yves Leterme van in het begin gehypothetiseerd werd door de 'overspelige' relatie, dixit De Gucht, tussen cdH en PS. Ook andere onderhandelaars zijn tot de vaststelling gekomen dat ze in een spel hebben meegespeeld waar niet de echte kaarten op tafel lagen. En de as PS-cdH wordt doorgetrokken in de interim-regering van Guy Verhofstadt. Ook dat heeft Karel De Gucht al in de gaten. Vandaar ook zijn waarschuwing. Het verhaal van de interim-regering ziet hij als een hindernissenparcours waarin de liberalen nauwelijkt zullen moeten toezien op het eigen gehalte. Hier spreekt niet de minister, maar de partijman, de gewezen partijvoorzitter. Vandaar ook dat De Gucht zich blijft verzetten tegen een mogelijke komst in een tripartite langs Vlaamse kant van de sp.a. Vandaar ook dat het volgens hem moet gedaan zijn dat de PS altijd haar *gusting* krijgt.

Maar De Gucht is ook bijzonder scherp voor zijn coalitiepartner CD&V en haar kartelpartner N-VA. Volgens hem ontplooiden Leterme en co op een ongemeen fijnzinnig strategische manier de 'race' naar de 'Wetstraat 16'. Al van in 2004 met de Vlaamse verkiezingen werd die 'aanval' ingezet en voorbereid. Daarbij was alles toegestaan, het communautaire opbod inclusief. De Gucht ziet het met lede ogen aan: iedereen is slachtoffer geworden van het CD&V-discours dat helaas niet met de werkelijkheid strookte. Als 'realpoliticus' vraagt De Gucht zich dan ook openlijk af waarom er nu absoluut zo'n grote staatshervorming moet komen. Niemand kan hem blijkbaar ervan overtuigen welke de economische noodzaak is van een verdere overheveling van bevoegdheden naar de deelstaten. Zijn ministerschap van Buitenlandse Zaken is daar natuurlijk niet vreemd aan. Elke dag krijgt hij wel een ambassadeur aan de lijn die het allemaal niet meer begrijpt wat er in het thuisland gebeurt. Een nog verder uitkleden van België en een nog meer ingewikkeld land krijgt de Buitenlandminister niet meer uitgelegd.

“Sommige Vlaamse reacties op de nota-Verhofstadt getuigen van slechte smaak.”

Gelukkig is er nog de nota over een verdere staatshervorming van Guy Verhofstadt. De liberale topman leverde een belangrijk werkstuk af dat een goed vertrekpunt is voor de onderhandelingen over een nieuwe staatshervorming. Zowel Vlamingen als Franstaligen kunnen objectief gezien er hun gading in vinden. Maar na zes maanden regeringsonderhandelingen die eerder deden denken aan een schilderij van René Magritte, zijn de

hoofdrospelers blijkbaar niet meer in staat de eigen fobieën en allergieën opzij te zetten. Dat PS en cdH de nota omschreven als onevenwichtig en onaanvaardbaar, tot daar aan toe. Maar sommige reacties aan Vlaamse kant getuigen van zeer slechte smaak. Zo vond de woordvoerder van N-VA de nota 'leuk voor een discussie tussen pot en pint' en Yves Leterme en Etienne Schouppe kwamen ook niet verder dan 'nuttig maar ook niet meer' en 'interessant'. Je moet het maar presteren, en dat van lieden die er de voorbije maanden helemaal niet in slaagden om ook maar iets deftigs over de staatshervorming op papier te zetten. Die staatshervorming, zo menen wij ons te herinneren, was toch een belangrijk punt in hun verkiezingsprogramma? Waar het nu op aankomt, is een antwoord te geven op de noden van de burgers. Historicus Mark Van den Wijngaert schreef onlangs het boek "Democratisering in België. Een verhaal zonder einde". In een opinie over de nota-Verhofstadt in De Morgen vatte hij een en ander zo samen: "Een positieve ingesteldheid en een open geest zijn essentiële voorwaarden om de kansen op slagen van het communautaire overleg gaaf te houden." Afwachten maar. Intussen blijkt uit het enige tot nog toe gevoerde post-electorale onderzoek naar wat de kiezer op 10 juni echt bezielde, dat het communautaire helemaal beneden op het lijstje staat. De kiezer lag op 10 juni wel wakker van zijn sociale zekerheid, zijn gezondheidszorg en zijn veiligheid. Terecht.

VOLKSBELANG

wordt uitgegeven door
de vzw Liberaal Vlaams Verbond,
Stichting Vanderpoorten
Verantwoordelijke uitgever:
Bert Cornelis,
Kard. Mercierlaan 63, 3001 Leuven
Hoofredactie:
Bert Cornelis Bert@Reflexc.be
Vormgeving:
Ilde Cogen ilde.cogen@openvld.be
Secretariaat:
Luc Pareyn - Liberaal Archief
Kramersplein 23 - 9000 Gent
tel. 09/221.75.05 - fax:
09/221.12.15
www.liberaalarchief.be
luc.pareyn@liberaalarchief.be

Hoofddoekendebat: geen verbod

In de studentenstad Gent is er de jongste weken veel te doen geweest over het al dan niet dragen van religieuze symbolen door overheidspersoneel. Binnen de liberale jongeren is er een heuse discussie over het verbod, er is geen eenduidig antwoord. Persoonlijk ben ik een tegenstander van een verbod, hetgeen uit volgende tekst moet blijken.

Mathias De Clercq poneert in *De Morgen* dat vertegenwoordigers van de staat geen religieuze tekens kunnen dragen. Hij argumenteert dat in naam van de scheiding tussen kerk en staat. Ik weet dat Mathias zijn beweegredenen niet duister zijn, maar vertrekken vanuit een emanciperend liberalisme. Toch heb ik mijn ernstige twijfels of deze maatregel wel bijdraagt tot de emancipatie van, **in casu**, voornamelijk vrouwen. Het door de Gentse gemeenteraad goedgekeurde voorstel pretendeert de neutraliteit van de overheidswerking te bewerkstelligen of op zijn minst te versterken. Daarmee ga ik niet akkoord. Het verbod op het dragen van een hoofddoek door een individuele ambtenaar zal de werking van de overheid niet neutraler maken. Hij is daarenboven geen vertegenwoordiger van de staat, dat zijn de verkozen politici. De ambtenaar zal daarenboven door het zich ontdoen van religieuze symbolen niet van overtuiging veranderen, hetgeen ook absoluut niet de bedoeling kan zijn, gelet op de vrijheid van godsdienst.

Daar komt nog bij dat de neutraliteit van het overheidsapparaat de taak is van politici en de rechterlijke macht. De eerste groep moet ervoor zorgen dat zijn regelgeving aan objectieve maatstaven voldoet en dat de politici zelf, bij het maken van wetgeving, deze neutraliteit in acht nemen. Het komt de rechterlijke macht toe, in het bijzonder het Grond-

wettelijke Hof en de Raad van State, om deze wetgeving op zijn objectiviteit te toetsen.

Anderzijds is er inderdaad de scheiding tussen kerk en staat. Dit principe slaat mijns inziens niet op de individuele ambtenaar, maar is eerder een structureel kenmerk. Op de eerste plaats mag de clerus zich niet inlaten met de politieke besluitvorming. Ten tweede moet de toekenning en de uitoefening van rechten a-religieus zijn. Deze of gene religie mag niet op een voorkeursbehandeling kunnen rekenen.

De individuele ambtenaar is verantwoordelijk voor zijn eigen takenpakket. Van de ambtenaar wordt verwacht dat hij zijn taken volbrengt waarvoor hij is aangeworven. De ambtenaar moet deze taken in alle integriteit, objectiviteit en wars van nepotisme volbrengen. Dit is de objectiviteit die van een ambtenaar wordt verwacht. Het al dan niet dragen van opzichtige of uiterlijke religieuze symbolen verandert daar dan ook niets aan.

De enige neutraliteit die van een ambtenaar kan worden verwacht is dat hij zijn taken volbrengt zoals de regelgeving die voorschrijft. Deze controle op de neutraliteit bij de uitoefening van de dienstverlening is meetbaar en contro-

leerbaar. Bij twijfelaars ontstaan verschillende modaliteiten. Zo heb je het verschil in front en back office of voor een ambtenaar het al dan niet hebben van discretionaire macht. Het onderscheid dat hier gemaakt wordt, is volgens mij surreëel en is zelfs ambtenaren onderling discrimineren. De enige beroepsklasse waarin een onderscheid kan worden gemaakt, is die van de geüniformiseerde beroepen. Enkel en alleen omdat in die beroepen aan eenieder kledingvoorschriften zijn gesteld.

Het is jammer dat in dit debat de 'ambtenaar' met de vinger wordt gewezen, terwijl het de politici zijn die hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. De taak van deze laatste groep is het maken van goede regelgeving die geen misbruiken toelaat en de ambtenaren controleren op de door hen verzorgde dienstverlening. Vooral liberalen dienen in hun streven naar een 'open samenleving' ervoor te zorgen dat ook de ambtenarij een weerspiegeling van de samenleving is. Afsluitend wil ik nog stellen dat in dit debat wordt voorbijgegaan aan het feit dat 'de ambtenaar' in de eerste plaats een individu is en geen abstractie.

Dries Holvoet
Bestuurslid

Gewezen voorzitter LSVV Gent

Terug naar Oxford

Liberales en het LVV houden liberaal manifest uit 1947 tegen het licht

BRUSSEL - Op initiatief van, en in samenwerking met Liberales, heeft het Liberaal Vlaams Verbond in het Brussels Gemeenschapscentrum De Markten een geactualiseerde tekst voorgesteld van het zestigjarige Manifest van Oxford. Dit basisdocument van het hedendaagse liberalisme werd met enkele nieuwe maatschappelijke uitdagingen in het achterhoofd tegen het licht gehouden door enkele eminente sprekers zoals Karel Poma, Walter Prevenier en Anemie Neyts, en de leden van de denkgroep Liberales. Het resultaat is een boeiende tekst die aanzet tot discussie.

LVV-ondervoorzitter **Freddy Neyts** die een afgeladen vol gemeenschapscentrum welkom heette, verduidelijkte dat het Manifest van Oxford uit 1947 aan actualiteit niets heeft ingeboet. Kernlid van Liberales **Elisabeth Matthys** schetste de context van deze bijeenkomst. Op 7 juli 2007 trokken enkele leden van Liberales naar Oxford, de plaats waar het Manifest tot stand kwam.

Op een zonovergoten dag dachten zij in de St-Edmund Hall na over de beginnende van het manifest en de actualisering ervan. Bedoeling van Liberales was om het manifest onder de aandacht te brengen en aan de actualiteit te toetsen. "Het was vrij verbazingwekkend om vast te stellen hoe weinig gedeeltes van de tekst vatbaar waren voor wijzigingen. Maar in een periode van globalisering, de ontwikkeling van de Europese Unie, het heropflakkerend conservatisme, collectivisme en populisme, zowel links als rechts, dreigen de liberale beginselen onder druk te komen. We worden geconfronteerd met een toenemend religieus fanatisme, intolerantie, angst omwille van de globaliseringsgolf en grote ecologische vragen. Vanuit de liberale beweging is het absoluut noodzakelijk hierop antwoorden te bedenken", zei Matthys. "In tijden dat het moeilijk gaat, moeten we terug naar de basis keren en zijn liberalen verplicht om de bakens uit te zetten."

Aan 'baron' **Karel Poma** werd gevraagd om de uitdagingen van de liberale beweging tijdens en na de oorlogsjaren te schetsen. Ietwat hilarisch begon Poma met de vaststelling dat we daar zeer kort kunnen over zijn: "Tijdens de tweede wereldoorlog was het liberalisme verboden en na de oorlog was het er

Karel Poma: "Liberalisme en dictatuur gaan niet samen."

droevig mee gesteld. We kunnen het ons nu nauwelijks voorstellen, maar tijdens die oorlog werd de vrije meningsuiting afgeschaft, zei Poma. De pers werd door de bezetter gecontroleerd. Niet voor niets gingen vele liberalen in het verzet en betaalden daar ook de nodige tol voor. Om maar te besluiten, zei Poma, dat dictatuur en liberalisme niet samen gaan.

Wie dacht dat dit gebrek aan vrijheid tijdens de oorlog de liberale partij na de bevrijding windeieren zou hebben gelegd, kwam bedrogen uit. De eerste naoorlogse verkiezingen in 1946 werden een ramp voor de liberalen. Andere partijen, zoals CVP en BSP reorganiseerden zich. Bij de liberalen bleef alles bij het oude. "Er was een pijnlijk gebrek aan ideologische vernieuwing", zei Poma. "En het liberalisme in Vlaanderen was in handen van de Franstaligen." Iemand als Julius Hoste, uitgever van Het Laatste Nieuws en lid van de regering in ballingschap in Londen tijdens de oorlog,

wist samen met enkele andere jongelingen uit het LVV, zoals Frans Grootjans, het Vlaams liberalisme vorm te geven. Precies in die naoorlogse crisisjaren van het liberalisme kwam het Manifest van Oxford als een licht in de duisternis.

Walter Prevenier wierp een verrassende blik op het Manifest. Hij vergeleek de inhoud met enkele verwezenlijkingen in de Belgische naoorlogse politiek. Prevenier schetste in zijn historische uiteenzetting tevens dat het Manifest nog altijd ondertekend wordt door journalisten die bij Het Laatste Nieuws worden aangeworven. Samen met zijn vertrouwensman Albert Maertens voorzag Julius Hoste immers in de oprichting van een Stichting die na zijn dood moest garanderen dat Het Laatste Nieuws een liberaal-humanistisch blad zou blijven, ook indien erfgenamen, of later eigenaars er andere opvattingen op na zouden houden. Sinds 1955 waakt die Stichting over de naleving van de liberale beginselen van Oxford in de redactionele berichtgeving. In een uiteenzetting voor de redactie in september 2006 omschreef Prevenier, die voorzitter is van de Stichting, het zo: "De medewerkers van de krant weten precies waaraan ze toe zijn bij het vervullen van hun delicate taak, namelijk het aanwijzen van relevante facetten in

Walter Prevenier: "De trein van de open samenleving stopte nooit meer."

de samenleving vanuit een ruim humanistisch perspectief, en het reflecteren hierop door een kritisch liberaal prisma." De impact van Oxford op het naoorlogse Vlaamse liberalisme is volgens Prevenier groot geweest. Zo werd de eerbied voor de taal omgezet in de boodschap van het LVV voor respect voor de Vlamingen. De eerbied voor het geloof kreeg dan weer zijn beslag in de verruimingsoperatie van Omer Vanaudenhove in 1961.

De leden van Liberales op bezoek in Oxford waar zij het Manifest uit 1947 actualiseerden.

Later beleefden de Vlaamse liberalen nog van die 'ideologische aggiornamento's' zoals deze van Grootjans en later Verhofstadt. Waarbij Prevenier fijntjes opmerkte dat ze allen eerst bij de Vlaamse liberalen ontstonden en pas later, en in afgezwakte vorm, door de Franstalige liberale broeders werden overgenomen.

Ook in de geest van Oxford duidt Prevenier de ontplooiing van het ethisch-progressief programma van de liberalen. In 1972 op het congres van Blankenberge waar alle taboes over abortus, homoseksualiteit en alternatieve vormen van familielevens sneuvelden. Maar ook het radicalisme van Verhofstadt en Dewael in Kortrijk (1979), de kortsluiting met het middenveld en de vier Burgermanifesten later waren oefeningen waarbij de politiek de dialectiek met de wisselende samenleving aanging.

Die trein van de 'open samenleving' is nooit meer gestopt, zei Prevenier, ook niet in de hedendaagse ideologie van Open Vld. De ethische revolutie brak onder Paars definitief door met de euthanasiewet en het homohuwelijk. Het internationale aspect van Oxford werd dan weer gedragen door figuren zoals Annemie Neyts, Karel De Gucht en Willy De Clercq.

Prevenier besloot: "De andere politieke families in dit land kunnen dit maar beter benijden. Bij hen is het vaak armoef, stug immobilisme, conservatisme,

populisme of dorpsfilosofie van rond de kerktoeren. Ik heb begrepen dat het liberaal proces niet stopt. Het LVV en Liberales zijn denktanks bij uitstek, de kanalen voor hun vrije woord talrijk en waardevol....".

Annemie Neyts:
"Het liberalisme vergiste zich zelden of nooit."

Annemie Neyts kreeg de opdracht om de evoluties binnen de internationale liberale beweging sinds het ontstaan van de Liberale Internationale in 1947 te schetsen. In 1946 werd reeds de declaratie van Brussel opgesteld, nog voor het Manifest van Oxford (1947), en de Liberale Internationale gesticht. Naar aanleiding van de Europese verkiezingen ontstond dan de federatie van liberale partijen die in 1976 uitmondde in de oprichting van de Europese liberale partij (ELDR). Vandaag telt ze liefst 90 aangesloten partijen. Vooral na de val van de Berlijnse muur beleefde de partij een enorme groei. In 1997 werd een nieuw manifest van Oxford geschreven waarin een liberale benadering van de globalisering werd opgenomen. Maar het probleem van het internationale gegeven in de liberale partij blijft volgens Annemie Neyts de onderwaardering van dit internationale. "Da's behoorlijk frustrerend", zei de Vlaams liberale topolitica.

Maar al bij al is Annemie Neyts tevreden. "Zelden of nooit heeft het liberalisme zich vergist. Het was steeds open en tolerant en de staat werd erkend als factor voor een structurele werking. Internationaal is Annemie Neyts verwonderd dat er nog weinig geloof is in de wapenbeheersing en het Noord-Zuidconflict blijft. Ook heeft zij veel moeite met de toenemende inperking van de individuele vrijheid in het kader van terrorismebestrijding: "Ik ben het beu bij elke vliegtuigvlucht te worden behandeld als een potentiële terrorist. Liberalen moeten opnieuw ijveren voor meer evenwicht en balans."

Onverwacht kondigde **Egbert Lachaert**, de woordvoerder van Liberales, nadien de komst van nationaal voorzitter van de liberale vakbond ACLVB, **Jan Vercamst** aan. Hij merkte op dat het manifest van Oxford een belangrijke aanzet was voor het sociaal liberalisme. Egbert Lachaert riep ten slotte het publiek op om een discussie te openen over het Manifest van Oxford van Liberales en het LVV. Iedereen die ideeën, aanvullingen of opmerkingen heeft, kan die kwijt aan egbert@liberales.be. Hij is ook bereid om de tekst voor liberale verenigingen of anderen te komen toelichten. De tekst van het manifest zelf is te vinden op www.liberales.be.

Bert CORNELIS

2008: een afwachtend jaar

LVV-voorzitter Clair Ysebaert heette, zoals gewoonlijk, de talrijke LVV-sympathisanten welkom op de 26ste verdieping van het Brussels Hiltonhotel voor de traditionele nieuwjaarsreceptie. De voorzitter typeerde 2008 op politiek vlak als een afwachtend jaar. Niemand weet immers wat er op federaal vlak na 23 maart, de dag dat Guy Verhofstadt het premierschap aan Yves Leterme zal overlaten, zal gebeuren.

Uit het voorbije jaar 2007 onthield de voorzitter de 'voorbeeldige' samenwerking tussen de liberale verenigingen LVV, Liberales en LVSV.

Die samenwerking stond ook centraal in het jaarverslag van LVV-secretaris Oscar de Wandel: "Het LVV was in 2007 organisator of co-organisator van 10 manifestaties. Op het gebied van thematiek werd nauwelijks afgeweken van de beproefde formule uit de voorgaande jaren: het LVV bleef in de actualiteit van elke dag onverkort op een open en ongedwongen wijze op zoek gaan naar bouwstenen voor een meer liberale samenleving.

Rik Torfs, Walter Zinzen, Luc Lamine, Jan van den Berghe en Alain Gerlache zorgden voor de spreekwoordelijke mosterd bij beschouwingen omtrent de toekomst van politieke partijen, de Congolese

Algemeen LVV-secretaris Oscar de Wandel.

LVV-voorzitter Clair Ysebaert.

impasse, onze gewelddadige samenleving, de verhouding tussen monarchie en politiek en het onbegrijpelijke misverstand tussen Vlamingen, Brusselaars en Walen. Els Ampe, Luc Van Biesen en Freddy

Neyts kookten voor eigen publiek een hartig stoofpotje van bekende en minder bekende B.H.V.-ingrediënten.

Twee bijeenkomsten van 'Liberales' werden mede door het LVV mogelijk gemaakt: De staat van de rechtsstaat en een hommage aan en een actualisering van het Manifest van Oxford (1947). Samen met het LVSV maakten wij in de zomer werk van het eerste internationale "Liberty Seminar" waarop jongeren uit 18 verschillende landen onomwonden uiting gaven aan hun visie op de vaak gespannen verhouding tussen individuele vrijheid en een wellicht zorgzame, maar steeds meer betuttelende overheid. En in het najaar legde dat zelfde LVSV de verworvenheden van onze sociale zekerheid onder een kritisch mes". **B.C.**

Niemand minder dan minister van Buitenlandse Zaken Karel De Gucht was dit jaar gastspreker op de LVV-nieuwjaarsreceptie. In zijn gekende stijl gaf De Gucht een overzicht 'met eigen indrukken' van de voorbije bewogen politieke maanden. De Gucht zat samen met Open Vld-voorzitter Bart Somers en minister Patrick Dewael in het onderhandelingssteam voor een federale regering.

Karel De Gucht gastspreker LVV-nieuwjaarsreceptie:

Karel De Gucht: "Vlaanderen draagt nu de gevolgen van drie jaar verkiezingscampagne van CD&V/N-VA."

"Het kartel CD&V/N-VA doet me denken aan Oliver en Hardy"

Waarom het met oranjeblauw fout liep, is deels structureel te verklaren, weet De Gucht. Het niet-samenvallen van de verkiezingen bezorgt de politiek een permanente verkiezingskoorts, de druk om een tweesporenbeleid te voeren verhoogt door de verschillende economische ontwikkelingen tussen gemeenschappen en gewesten. En de verschillende politieke ontwikkeling waarbij in Vlaanderen het zwaartepunt op centrum-tot extreemrechts ligt en in Wallonië alleen MR succes boekt op rechts en zowel Ecolo, de PS als CDH duidelijk voor links hebben gekozen.

Koers naar de '16'

Maar de hoofdoorzaak van de botsing is volgens De Gucht partijpolitiek te verklaren. "Eén partij (*De Gucht bedoelt CD&V, nvdr.*) heeft van een communautair opbod handig gebruik gemaakt om Paars te breken, in een kartelvorm het zolang gezochte profiel aan te scherpen en de kiezer te overtuigen van hun gelijk en betrouwbaarheid, of beter anderszins ongelijk en onbetrouwbaarheid. Men mag niet onderschatten hoezeer de CVP/CD&V is veranderd tot een communautaire one-issue partij met alle

onverantwoordelijkheid die daarmee samenhangt." De Gucht vatte de rol van CD&V sinds 2004 eenvoudig samen: de koers naar de 'Wetstraat 16' werd ingezet en elk argument was goed om daar te geraken. Dat gebeurde aldus De Gucht met een zeer populistisch discours, het oproepen van vijandbeelden en het aangaan van allianties met andere partijen om toch de verkiezingen van 10 juni 2007 te winnen. Daar bovenop werd premier Guy Verhofstadt aangevalen met de mantra van het goed bestuur en het regelen van de splitsing van BHV in vijf minuten. Met alle gevolgen weet De Gucht: men maakte zich geen zorgen wat daarvan het resultaat zou kunnen zijn.

Tot wat dit leidde, voorspelde De Gucht reeds in zijn boek 'Pluche' dat net voor de verkiezingen uitkwam: "Het mag een mooie campagnetechniek zijn, maar het is niet moeilijk het effect ervan in te schatten als uiteindelijk 'honderd dagen' na de verkiezingen, alle partijen in het kader van het goed bestuur hun verantwoordelijkheid moeten opnemen. Belofte maakt schuld en een discours dat niet strookt met de realiteit maakt de ganse politiek tot slachtoffer". Alleen in

de tijdsduur van de crisis zat De Gucht er naast...

"Another fine mess"

"Vlaanderen draagt nu de gevolgen van drie jaar verkiezingscampagne van CD&V/N-VA", zo omschrijft de minister het nu. En nog een uitsmijter: "Het kartel CD&V/N-VA doet me soms denken aan Oliver en Hardy (*de dikke en de dunne, nvdr.*), waarvan de ene zich bij het aanschouwen van de onoverzichtelijke puinhoop die ze samen veroorzaakt hebben altijd in het haar krabt en de andere toebijlt: "Here's another fine mess you've gotten me into", al zijn de persoonlijke kenmerken bij de kartel-kopmannen net omgekeerd dan bij Oliver en Hardy"... "Helaas is het niet alleen aan hen om die puinhoop op te ruimen maar blijven ook wij met de brokken zitten", ging De Gucht verder. "En als ik tijdens de onderhandelingen iemand als Jo Vandeurzen (*ex-voorzitter van CD&V*) aansprak over de gevolgen van zijn kartel voor de ganse politiek, dan kreeg ik te horen "dat dit mijn zaken niet waren." Aan de andere kant van de taalgrens begrijpt De Gucht de harde (en almaar hardere) houding van MR-voorzitter

Didier Reynders. "Hij werd geconfronteerd met de *overspelige* relatie tussen PS en CDH. Er was tijdens de onderhandelingen veel contact tussen PS en CDH. We kregen er van CDH dingen te horen die we eerder in de Paarse regering van de PS hadden gehoord. CDH'ers gingen er in de wandelgangen van de onderhandelingen prat op dat ze de PS op de hoogte hielden van de stand van zaken." Resultaat hiervan is volgens De Gucht wel dat Reynders in de komende weken zijn standpunten zal verharderen in het licht van de regionale verkiezingen in 2009.

Waarom een staats hervorming?

Het is verder, aldus De Gucht, duidelijk dat er een staats hervorming moet komen. Dit heeft Open Vld ook altijd loyaal verdedigd. Toch plaatst De Gucht grote vraagtekens bij de zogenaamde 'grote' staats hervorming die er moet komen. "Wat economisch en beleidsmatig de noodzaak van die staats hervorming is, heeft tot nog toe echter niemand mij eens uitgelegd. Van symbolen wordt geen enkele Vlaming beter. Van veel maatregelen die nu op tafel liggen is niet duidelijk hoe ze Vlaanderen fundamenteel zouden versterken. Leg mij eens uit hoe men door de regionalisering van het arbeidsbeleid één Waal meer zou activeren om uit de werkloosheid te stappen? Is het niet zo dat sinds de regionalisering van het onderwijs, het Franstalig onderwijs er op achteruit is gegaan? Een staats hervorming afdwingen kan alleen als alle regio's allemaal vinden dat ze er financieel beter van worden. Als gevolg van vorige staats hervormingen is de federale kas leeg en de druk van de federale bevoegdheden steeds groter. En lopen we niet het risico dat alles nog ingewikkelder wordt?"

De Gucht heeft een voorstel: "Is het soms niet beter federaal het Vlaamse overwicht te gebruiken om het beleid bij te sturen dan alles op alles te zetten voor een quasi-onhaalbare splitsingslogica? Durven we na te denken over alternatieve beleidskeuzes binnen de federale context wanneer we moeten vaststellen dat doorgedreven regionalisering niet lukt?"

De Gucht merkte verder op dat inzake

Onder meer minister van Binnenlandse Zaken Patrick Dewael, zijn kabinetschef Jan Kerremans (3de van links) en Guy Haaze (uiterst rechts).

Werner Vandenbruwaene, Evert Gruyaert, Pieter Cleppe en Frank Beckx.

gezondheidszorgen Wallonië niet geneigd is om orde op zaken te stellen. "Bovendien zijn alle sociale departementen in de federale regering in Waalse handen..."

Verhaal met risico's

De Gucht zijn analyse eindigde met enkele raadgevingen voor Open Vld. "Guy Verhofstadt kon genoeg talent en verantwoordelijkheidszin opbrengen om de angel tijdelijk uit het conflict te halen. "Maar we zijn daarmee als partij wel in een verhaal gestapt waarvan we de risico's moeten onderkennen: met de PS weer in de regering; tegenover een oranjeblauw regeerakkoord dat naar een deel van de achterban en de

rechts-populistische dreiging gemakkelijk te verkopen was; en het feit dat verantwoordelijkheid moeilijk te verkopen is in een populistisch tijdsgewricht." De Gucht besloot: "We zullen nauwlettend toezien op het liberale gehalte van deze regering en de volgende. We stappen ook na 23 maart niet in een tripartite aan Vlaamse kant, want het is duidelijk dat Vlaanderen zich daar tegen heeft verzet op 10 juni. Wij offeren ons programma niet op om CD&V/N-VA gezichtsverlies te besparen. We zullen geen slechte liberalen worden om als goede Vlamingen bestempeld te worden."

Bert CORNELIS

Europa en zijn marketeering

Willem Elsschot heeft beklijvende bladzijden geschreven over het lijmen van naieve klanten. Herinner u de eindeloze voorbereidselen die Laarmans neemt om tot de verkoop van kaas te kunnen overgaan. Zo is ook Europa begonnen.

Nu is er ook **Gafpa**, een echt slagwoord. Gafpakaas is geen kaas, het is honig, mijnheer". GAFFA: General Agreement on Federal Procedural Affairs. Geen grondwet, te simpel, maar een Hervormingsverdrag, het "Verdrag van Lissabon tot Wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie en het Verdrag tot Oprichting van de Europese Gemeenschap" (VLWVBEUVOEU, maar dat is iets te omslachtig, GAFFA ligt beter in de mond). Gafpa geeft precies weer waar de Europese Unie zich al sinds Nice (2000) onledig heeft mee gehouden. Het herschikken, het herkeuren, het herschrijven van grondregels, die hooguit verkoopsdirecteuren en handelsreizigers (en reclamebureaus en ambtenarij uiteraard) een orgasme bezorgen, maar die aan efficiency en slagkracht van de Unie als politiek orgaan weinig tot niets hebben bijgedragen. Dat werk heeft talloze nationalistische puistjes uitgeknepen, maar of de Unie na dit jaar zoveel daadkrachtiger kan optreden, staat nog te bezien.

Poolse bokkigheid

Ik was er, in Lissabon, toen de Polen eindelijk hun bokkigheid opgaven en een verwijzing naar hun opperwezen lieten

vallen (er is geen preambule, er hoeft dus ook geen verantwoording geschreven over wat Europese waarden zijn) of naar de onaantastbaarheid van het leven (dat lag al besloten in de Verklaring van de Rechten van de Mens, en de doodstraf heeft niks vandoen met vruchtafdringing of stervenshulp). Ik was er, in Lissabon, toen de Britse socialisten eindelijk begrepen dat ze hopeloos achterophinken. De afwijzing van het Handvest van Grondrechten leidde tot een nieuwe sociale opt-out (natuurlijk waren er geen vakbonden ten tijde van de Magna Charta, maar de gilden hadden toen ook al wat in de pap te brokken) en tot soevereiniteitsopsmuk (*Britannia Rule the Waves*, maar zelfs in de ether is dat niet langer het geval). Londen zette gewoon een driedubbele oxer op die de opmars van de Europese macht in de wereld nodeloos doet struikelen. Ik was er, in Straatsburg, toen de nieuwe, Poolse voorzitter van de Commissie Buitenlandse Betrekkingen, Jacek Saryusz-Wolski, onomwonden zei: "Europa mag Kosovo niet overlaten aan een vastgelopen Veiligheidsraad. Onze menselijke waarden gelden evengoed binnenshuis als buitenshuis. Druk van Amerika of Rusland mag daar geen invloed op hebben. En ja, op termijn zal de Unie met één stem vertegenwoordigd moeten zijn in de Veiligheidsraad, of Fransen en Britten dat nu willen of niet".

Ik was er ook in Brussel, op mijn 78e Europese Top. Daar zijn alle records gebroken. Op Kosovo na, stond er niks, letterlijk niks op de agenda. De Top duurde welgeteld één lunch en een pousse-café. (De ochtend vergeet ik vanwege de gewone plichtplegingen, het vaste nummertje van de parlementsvoorzitter, de wederzijdse felicitaties voor de ondertekening van het Hervormingsverdrag daags voordien, en de 25 vliegtuigen die voor dat ommetje noodzakelijk bleken – de inkt wordt duur betaald). Nog nooit ben ik zo laat

aangekomen en zo snel weer vertrokken. De besluiten had ik al een week voordien toegekregen, en die werden zonder komma's aanvaard.

De geharde poolreiziger

Heeft Europa dan niets geleerd van Elsschot? Om eerlijk te zijn, weinig. Want "een man van zaken moet gehard zijn als een poolreiziger". Wat nog gedaan moet worden is bijzaak. Nu ben ik oneerlijk tegenover het parlement, dat in een zestigtal domeinen eindelijk medebeslissingsrecht verwerft, en niet verdacht kan worden van gebrek aan initiatief – soms doelloos, maar daarom niet minder ijverig. Dat er in de Commissie ook gewerkt wordt (Neelie Kroes van mededinging heeft dit jaar niet minder dan 3,3 miljard euro aan boetes geïnd van bedrijven die het minder nauw namen met kartelvorming of prijsafspraken) staat buiten kijf, maar weegt niet op tegen de peilloze onbenulligheid van voorzitter Barroso, die actieplannen zoals de Lissabonstrategie en de technologische omwenteling in werking had moeten stellen. "Il faut avancer", de uitdrukking die in Barroso' mond bestorven ligt, betekent weinig meer dan "acte de présence" geven. Zelden was het dagelijks bestuur van de EU afhankelijker van de regeringsleiders dan nu! Een domper op de viering van 50 jaar Europa – het was een mooi feest in Berlijn, en "om de kloof met de jongeren te overbruggen, werd in Brussel een groot concert georganiseerd, met Nana Mouskouri als top-act (helaas La Esterella vergeten uit te nodigen)", tekende de Gentse hoogleraar Hendrik Vos cynisch aan. Europa moet wel de ratificatie van het Hervormingsverdrag rond hebben tegen 2009. Hongarije zei al ja, Ierland moet grondwettelijk een volksraadpleging houden, België kan kiezen als er een definitieve regering komt, Londen als Labour niet toegeeft een conservatief populisme. Het is geen lolletje de vlam in de pijp te krijgen. Misschien levert Kosovo alsnog de onontbeerlijke brandversneller.

Lukas De Vos

Minister Ceysens: "Meer lessen in het Engels"

Vlaams Open Vld-minister van Economie en Innovatie, Patricia Ceysens, denkt dat meer lessen in het Engels meer buitenlandse studenten naar Vlaanderen kan halen. Ze pleit er daarom voor om de taalregelgeving voor het hoger onderwijs te versoepelen. Door de strenge

taalwetgeving in ons land is het bij ons veel moeilijker om lessen in het Engels te organiseren dan in de buurlanden. Dit is een nadeel in de strijd om intellectueel toptalent. Minister Ceysens baseert zich hiervoor op het rapport Soete-Oosterlinck dat eind vorig jaar verkondigde dat het taaldecreet de internationale aantrekkingskracht van Vlaanderen nodeloos beknecht en beperkt.

Lessen in een andere taal dan het Nederlands zijn nu al mogelijk in het Vlaams hoger onderwijs, al zijn de mogelijkheden beperkt. In de bacheloropleidingen mogen maximaal tien procent van de lessen in een andere taal gegeven worden. Bovendien zegt het decreet dat er voor elke anderstalige opleiding een Nederlandsta-

lig equivalent binnen dezelfde provincie moet worden aangeboden.

"Achterhaald"

Minister Ceysens vindt deze regelgeving "achterhaald". Ze vindt dat de equivalent-regeling het best geschrapt wordt. "Of dat ze minstens verruimd wordt, zodat één equivalent ergens in Vlaanderen volstaat. Wanneer er nu bijvoorbeeld een Engeltalige opleiding in Leuven georganiseerd wordt, volstaat het niet dat er een equivalent in Antwerpen is", zegt ze. De minister vindt ook dat de maximumnorm van tien procent anderstalige lessen in de bacheloropleidingen best opgetrokken wordt. Minister Ceysens stuurt daarom aan op een debat in het Vlaams Parlement

De onvoltooide symfonie van Messiaen

Met zijn eerste boek 'Onvoltooide Symfonie' wil Geert Messiaen over zijn ervaringen van de voorbije jaren enkele aspecten van het maatschappelijk en politiek samenleven aanstippen.

Messiaen is vooral gekend als secretaris-generaal van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten. Hij is ook nationaal secretaris van het Liberaal Verbond voor Zelfstandigen. Messiaen was ook politiek actief als provincieraadslid en schepen van de stad Roeselare.

De titel van het boek 'Onvoltooide Symfonie' verwijst volgens Messiaen naar "een symfonie die onvoltooid is, want een andere dirigent nam de partituur weg, of als ondertitel: mijn 9 maanden politieke zwangerschap (maart 2006 - november 2006)". "Het schrijven van het boek is voor mij niet therapeutisch bedoeld. Ik verkondig een aantal ideeën op politiek, menselijk, maatschappelijk vlak die ik al langer koester. Ik loop op politiek en maatschappelijk vlak al meer dan 30 jaren mee. Dertig jaar politieke en maatschappelijke

ervaring wis je niet zomaar uit... ik blik met voldoening terug maar de symfonie is echter niet voltooid!"

Over de pers

"Vandaag worden te veel meningsuitingen aan banden gelegd door persoonlijke meningen van journalisten. Ik denk hierbij aan de editorials waar ik mij regelmatig aan stoort."

Over de trein

"Ik ben tegen treinstakingen, klaar en duidelijk. Dit is een regelrechte schande voor een dienstverlenend bedrijf dat door de gemeenschap in stand wordt gehouden met gemeenschaps-geld."

Over het milieu

"Een nestvervuiler dient hard aangepakt te worden, met ondermeer gemeenschapsdienst, zoals het onderhoud van plantsoenen, opruiming zwerfvuil met daarbovenop een zeer zware boete"

Over roken

"Is rookverbod ook in cafés

een goede zaak? Voor het sociaal contact moet roken in herbergen mogelijk zijn".

Over de Koning

"De monarchie moet echter wel gaan nadenken, wil ze nog een toekomst hebben".

Over migrantenstemrecht

"De logica zegt dat wie kiest om geen Belg te worden, geen aanspraak kan maken om mee het beleid te bepalen".

Over politiek

"Respecteer de oudere generatie en haar levenswijshouding".

Over de partij

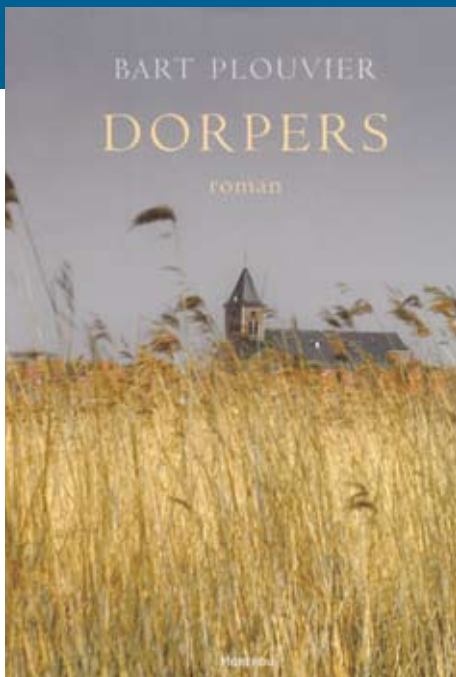
"Als er één les uit de verkiezingen dient getrokken te worden, en zeker uit die van de gemeenteraadsverkiezingen, is het dat een partij geen verkiezingen wint met ruzie te maken".

Over de sz-transfers

"Een debat gesteund op objectieve gegevens en ik blijf erbij dat de verschillen die men aanhaalt tussen Wallonië en Vlaanderen geen enkele zin hebben."

Geert Messiaen. Onvoltooide Symfonie. Eigen uitgave, 2007; 91 blz.; 6 euro - waarvan 3 euro geschenken aan de vzw OK - Ontmoeting, ontspanning Kanker Roeselare. Info: www.geert-messiaen.be

Bart Plouvier zet voet aan wal

Weinige Vlaamse auteurs bezitten de verscheidenheid van Bart Plouvier. De inhoud van zijn werk is zo verschillend dat geen twee boeken van hem in hetzelfde koffertje passen. Helemaal waar is dit niet gebleven en met de jaren gedevalueerd, vooral nu zijn recentste roman, 'Dorpers', in meer dan één opzicht op zijn eerste roman 'Het gelag' (1995) lijkt. Niettemin blijft het oeuvre van Plouvier rijk aan afwisseling en omvat zowel verhalenbundels, reisverhalen, theaterteksten, poëzie, kinderboeken als literaire romans.

Na enkele bewogen jeugdijaren, getekend door een dozijn (!) schoolverwijderingen trok, Bart Plouvier (°1951) op zeventienjarige leeftijd al liftend naar Parijs, belandde finaal aan de Academie voor Schone Kunsten in Antwerpen, maar zelfs in dit toch wel vrij anti-autoritair nest werd de steeds rebellerende Plouvier aan de deur gezet. Hij werd dokwerkerstudent, sympathiseerde met Amada en ruilde na een aantal echecs de wal voor de zee en werkte vier jaar op een sleper die hem naar diverse hoeken van de wereld bracht.

De zee als inspiratiebron

In die periode begon hij te schrijven, met de eigen levenswandel en vooral de zee als belangrijkste inspiratiebron. In 1987 debuteerde Plouvier met de verhalenbundel 'De maquette', gevolgd door nog drie verhalenbundels, 'De reiziger, de veroveraar en de autochtoon', 'Uit het meer', 'De kleuren van de zee' met als rode draad de oceanen, het water, rivieren en kanalen.

Met 'Het gelag' zette Plouvier voet aan wal. Gesitueerd in een fictief, onogelijk dorp van het Waasland is het een ode aan het dorpscafé, "het laatste bolwerk tegen de buitenwereld". In de realiteit van de roes hebben de stamgasten hun eigen taal (schitterend!), hun eigen regels (origineel!), hun eigen verhaal (ontroerend!). Drinken is een ritueel. Magna Mater is de vierennegentigjarige cafébazin Irma. De entente tussen

Irma en de vijftig jaar jongere auteur staat centraal.

'Dorpers' is opnieuw gesitueerd in zo'n anoniem Vlaams dorp van vandaag (Gistrode). Het hoofdpersonage is hier geen cafébazin maar Pépé van 't Zeetje, de verteller, die op zijn sterfbed wil doodgaan maar daar niet in slaagt en zijn verhalen kwijt kan aan zijn kleinzoon Jonas. Verhalen over andere dorpsfiguren als pater Donatus die op skeelers over de dijk van de rivier vliegt, of de burgemeester ("die bij verkiezingen altijd met de handen in zijn haar zat als hij moest opgeven hoeveel inwoners zijn dorp telde"), pépé's vrouw Delphine, die "aan het stinken-devissyndroom" leed, Hendrik Joos die geneeskunde studeerde en die wegens zijn drankverbruik de Jeneverdokter werd genoemd, Aloïs de fauna en florakenner, Mohammed Oufkir, de enige Arabier die zich in het dorp vestigde, en vele anderen.

De kleinzoon vindt op een bepaald moment een doos die soldatenbrieven bevat die pépé tijdens de Grote Oorlog schreef aan zijn 'dierbare familieleden, moeder, zuster en broeders'. Die brieven worden zo goed als integraal weergegeven en moeten ons een idee geven hoe het er bij het Belgisch leger aan toe ging. Niet bepaald een origineel idee (hoeveel Britse auteurs hebben vanuit de West-Vlaamse loopgrachten geen 'literaire' soldatenbrieven naar huis gestuurd?) en zelfs wat storende stijlbreuk.

Geen Griekse Moira

In beide romans herken je enkele duidelijk afgetekende richtlijnen: een diepe zorg voor de sociale problemen van onze tijd en ontroerende personages. De picareske strekking en het sociale lijken uit elkaar te lopen: een persoonlijkheidsplitsing van een literaire schizofrenie? Plouvier bewijst dat onbekommerde en zelfs uitbundige luchthartigheid en oprechte verontwaardiging gevoels zijn die in één hart kunnen samenleven. Plouvier lijkt in beide romans op zoek te zijn naar de natuurlijke, eenvoudige homo simplicissimus. Het noodlot is niet een Griekse Moira maar de moderne maatschappij met haar talrijke gebreken. Zijn thema is het naturae convenienter vive, het leven volgens de natuurlijke aanleg. Plouvier sentimentaliseert de boemelaar, de zwerver: hij ziet ze als in een halo van heiligheid. Het harde leven dat hij een tijd lang ervaren heeft is zeker niet vreemd aan zijn afkeer voor de wereld met zijn laat 20ste eeuwse kwalen als "existentie-angsten, vermoeidheid, stress, concentratiestoornissen, onbestemde spijt, depressieve buien, prestatiedrang, faalangst en slapeloosheid".

John RIJPENS

Bart Plouvier, 'Dorpers', literaire roman. Uitgeverij Manteau/ Standaard, 2007; 264 pagina's; 19,50 euro.

Pleidooi voor een federale kieskring

De invoering van een federale kieskring is opnieuw actueel. Ik pleit al langer voor de invoering van een federale kiesomschrijving - ook lang vóór de verkiezingen van 10 juni 2007. Ik stel namelijk vast dat in België politici vaak populair worden door binnen hun eigen gemeenschap op kap van de andere gemeenschap te 'scoren'. Er zijn nog maar weinig politici die de moed hebben om zowel in het Noorden als in het Zuiden van het land dezelfde taal te spreken. Bij elke federale verkiezing wordt er wel over het muurtje van de taalgrens heen en weer geroepen. Dat leidt tot gescheiden campagnes, aparte verkiezingen en soms zelfs tot heel verschillende verkiezingsuitslagen. Dat is niet echt bevorderlijk voor het harmonieuze samenleven in ons land. We mochten ervaren dat dit de communautaire onderhandelingen des te moeilijker maakte.

Het voorstel van de federale kieskring is geen alleenstaand gegeven, het past in een globale visie op een nieuwe staatsvorming en de toekomst van ons land. Kernpunt in die visie is dat er een nieuw evenwicht moet komen tussen de autonomie van de deelstaten en de samenhang van de federatie. Een pleidooi dus voor een verdere regionalisering waardoor een ruim aantal bevoegdheden worden overgedragen aan gemeenschappen en gewesten omdat ze daar efficiënter kunnen uitgeoefend worden, maar ook voor de inbouw van een aantal 'federerende' elementen, zoals een federale kieskring. Federerende elementen die politici aan beide zijden van de taalgrens moeten aanzetten rekening te houden met de verzuchtingen van de andere taalgemeenschap. Daartoe zijn ook een aantal aanpassingen nodig op het vlak van de organisatie van onze instellingen, de verkiezingen (afschaffen van de opkomstplicht, het splitsen van het kiesarrondissement B-H-V, het samenvallen van alle verkiezingen, hervorming van de Senaat), de bevoegdheidsverdelingen (het maken van homogene bevoegdheidspakketten, het subsidiari-

teitsbeginsel) en de financiering (grotere financiële en fiscale autonomie voor de regio's met het inbouwen van elementen van solidariteit).

Laat dit duidelijk zijn. Ik blijf de Vlaamse eisen steunen, en dit op basis van de lijst die tussen de Vlaamse onderhandelingspartners op Hertoginnedal werd vastgelegd, in de geest van de resoluties van het Vlaams Parlement. Maar er is meer nodig. We hebben tegelijk behoefte aan elementen om de Federatie te versterken. Het invoeren van de federale kieskring is daar één van. Want kijken we bijvoorbeeld naar Duitsland, Zwitserland, Canada en de Verenigde Staten van Amerika, dan kunnen we vaststellen dat er bijvoorbeeld een volwaardig Grondwettelijk Hof bestaat, een Senaat samengesteld uit de vertegenwoordigers van de deelstaten en een federale kieskring voor bepaalde verkiezingen, bijvoorbeeld voor de verkiezing van de president.

In de Belgische federatie zijn, abstractie makend van een Grondwettelijk Hof, die elementen niet aanwezig. Nochtans zijn het juist die elementen die in federale landen als noodzakelijk voor de stabiliteit van het land beschouwd worden. Doordat die elementen ontbreken, kunnen de kiezers zich niet ten volle uitspreken over alle bestuurders op federaal niveau. Slechts een gedeelte van de kandidaten moet rekenschap afleggen voor het gevoerde beleid. Opdat het beleid van de federale regering legitiem zou zijn, moet het beoordeeld kunnen worden door het geheel van het Belgische kiezerskorps. De opsplitsing van de publieke opinie en van de electorale ruimte langs de grenzen van de taalgemeenschappen zet kandidaat-politici heel makkelijk aan om binnen de eigen taalgroep tegen elkaar op te bieden, waardoor een institutioneel compromis onmogelijk wordt. Niet alleen de legitimiteit, maar ook de efficiëntie van de besluitvorming lijdt dus onder de huidige organisatie van de federale staat.

Dat kan ten dele opgelost worden door een federale kieskring in te voeren. Zo zou een aantal kamerzetels verkozen kunnen worden in een kieskring die het volledige kiesgebied van België omvat. Terwijl de overige zetels volgens de huidige provinciale kieskringen verkozen worden.

In tegenstelling tot wat sommigen beweren, beoogt dit voorstel helemaal niet de restauratie van het unitaire België, noch de oprichting van nationale politieke partijen. Het beoogt wel een echte federale dynamiek op gang te brengen. Ik wil hierbij de zorg, die ik bij velen vaststel, verwoorden waarbij de entiteiten van onze federale staat, zonder al te veel tegengewicht, verder uit elkaar groeien. In een nationale kiesomschrijving zal een aantal politici wel meer aandacht moeten opbrengen voor de kiezers van de andere regio's. Ze zullen meer rekening moeten houden met de specifieke problemen van een regio, verantwoording afleggen voor hun beslissingen, onderling samenwerken en opletten voor irrealistische beloften. Zo wordt een federatie sterker en kunnen de federerende elementen zich voort ontwikkelen. Het ene is niet in tegenstrijd met het andere. We kunnen door het federerende element van de nationale kieskring een federaal model uitbouwen dat aangepast is aan de noden van onze tijd. Deze visie kiest voor immobilisme noch separatisme, maar voor vooruitgang in een geest van wederzijds respect en dialoog.

www.dewael.com